

Poznań, 26 listopada 2019 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI
PS-III.431.1.11.2019.9.11

s. Beata Sarba
Dyrektor
Domu Dziecka „W Słońcu”
Lipnica,
ul. Szamotulska 11
64-551 Otorowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanego dalej „rozporządzeniem”, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

- Jarosław Szymański - inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu kontrolującego,
- Małgorzata Mielcarska - inspektor wojewódzki,

działając z upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr KN-II.0030.199.2019.1 z 23 maja 2019 r. (zał. 1. *Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego*) w dniach: 31 maja, 4 i 11 czerwca oraz 1 i 7 lipca 2019 r. przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Dom Dziecka „W Słońcu” z siedzibą pod adresem: Lipnica, ul. Szamotulska 11, 64-551 Otorowo, którą w dalszej części dokumentu określa się w skrócie „Placówką”, „Jednostką” lub „Domem”.

Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ww. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli.

Kontrolujący złożyli oświadczenia o braku okoliczności, które uzasadniałyby wyłączenie z udziału w wymienionej wyżej kontroli (zał. 2.-2a. *Oświadczenia kontrolerów z 24 maja 2019 r.*).

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano informacje od Dyrektora Placówki – s. Beaty Sarby,
- pozyskano informacje od 5. pracowników Placówki,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji 10. wychowanków przebywających aktualnie w Placówce,
- przeprowadzono analizę dokumentacji dotyczącej kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w Placówce,
- przeprowadzono rozmowy z wszystkimi wychowankami Placówki obecnymi podczas czynności kontrolnych, tj. 9. dzieci,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

Wojewoda Wielkopolski decyzją z dnia 15 grudnia 2010 r. znak: PS.II-5.90115-6/10, zmienioną decyzją z dnia 14 grudnia 2012 r., znak: PS-II.9423.4.33.2012.5 oraz zmienioną decyzją z dnia 29 marca 2018 r., znak: PS-II.9423.4.1.2018.5 wydał Centrum Poznańskiemu Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego na czas nieokreślony zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Dom Dziecka „W Słońcu” z siedzibą pod adresem: Lipnica, ul. Szamotulska 11, 64-551 Otorowo z liczbą 26 miejsc.

PODCZAS KONTROLI USTALONO:

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1330 ze zm.)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 1/2019.

UWAGI I WNIOSKI

Biorąc pod uwagę przyjęte w placówkach opiekuńczo - wychowawczych standardy całodobowej opieki i wychowania oraz funkcjonowanie Placówki, wskazane jest rozważenie uwag i wniosków dotyczących:

1. dokumentowania ustaleń w protokołach z posiedzeń składu Zespołu do spraw okresowej sytuacji dziecka w sposób czytelny, ze wskazaniem funkcji poszczególnych członków Zespołu oraz instytucji, które reprezentują,

2. przy realizacji zadań Placówki, poza kadrami wymienioną w art. 98 ust. 1 i art. 99 ust. 5 ww. ustawy, korzystania z pomocy wolontariuszy lub osób, które swoje usługi będą świadczyć poza Placówką na podstawie umów cywilnoprawnych,
3. zapewnienia wychowankom poczucia bezpieczeństwa, zwłaszcza w czasie kiedy opieka nad 27. wychowankami, w tym osobami pełnoletnimi, powierzona jest wychowawcy wykonującemu inne obowiązki zawodowe w pełnym wymiarze czasu pracy, ponad zadania wynikające ze sprawowania dyżuru w godzinach nocnych w tej Placówce (szczególnie dotyczy to czasu nocnego, z piątku na sobotę),
4. prowadzenia dodatkowej dokumentacji nie przewidzianej przepisami obowiązującego prawa np. dokumentacji zespołu wychowawczego, co jest czynnością pochłaniającą czas i energię. Zasoby kadry wychowawczej powinny być wykorzystane na pogłębioną diagnozę wychowanka, na bieżące wypełnianie karty pobytu dziecka, na prowadzenie i modyfikowanie planu pomocy dziecku itd. Z prowadzonej w Placówce dokumentacji jednoznacznie wynika przykładanie pierwszoplanowej roli do edukacji wychowanka i niedostateczne uwzględnianie sfery rodzinnej oraz pracy z asystentami rodzin, co jest obligatoryjnym obowiązkiem Domu,
5. zorganizowania szkolenia w celu wzmocnienia kompetencji wychowawców, m.in. w zakresie prowadzenia indywidualnej dokumentacji wychowanka, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wzmożenia uwagi i zaangażowania opiekunów w pracę z rodzinami wychowanków, w zakresie opracowania motywującego systemu konsekwencji negatywnych zachowań, tak aby w efekcie był on motorem działań rozwijających wychowanków etc.

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie przeprowadzonej kontroli, której zakres obejmował organizację i funkcjonowanie Placówki zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dom Dziecka „W Słońcu” **oceniono negatywnie**. Wydano zalecenia pokontrolne:

- 1. Przyjęte w Placówce dodatkowe procedury należy dostosować do obowiązujących przepisów prawa, a następnie z ich treścią zapoznać wszystkich wychowanków, zgodnie z art.4 pkt 8 ww. ustawy, dokumentując ten fakt.**
- 2. Bezwzględnie zaprzestać poniżającego karania wychowanków, mając na względzie art. 4 pkt 9 ww. ustawy oraz stosowania kar mogących narażać zdrowie wychowanków, odpowiednio do art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy.**
- 3. Wyegzekwować od psychologa oraz wychowawcy świadczącego pracę w godzinach nocnych zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy z dziećmi w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz stosowne oświadczenia, zgodnie z art. 98 ust. 3 ww. ustawy.**

- 4. Dostosować stanowisko pracy osoby będącej instruktorem ds. kulturalno-oświatowych do posiadanych kwalifikacji i bezwzględnie zatrudniać osoby na stanowiska wskazane w art. 98 ust. 1 lub art. 99 ust. 5 ww. ustawy.**
- 5. Niezwłocznie po przyjęciu dziecka do Placówki sporządzać diagnozę psychofizyczną, zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia.**
- 6. Prowadzić dla wszystkich wychowanków plany pomocy dziecku, opatrując je datami sporządzenia, przy współpracy z asystentem rodziny (jeśli został on przydzielony do pracy z rodziną), a modyfikacje planów pomocy dziecku dokonywać w oparciu o aktualną sytuację dziecka i jego rodziny, z uwzględnieniem zdania dziecka oraz wskazań Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, zgodnie z § 15 ust. 1 - 5 ww. rozporządzenia.**
- 7. Prowadzić kartę pobytu dziecka dla wszystkich wychowanków Placówki, uwzględniając wszystkie wymagane przepisami prawa obszary, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia.**
- 8. Prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa oraz arkusze badań i obserwacji psychologicznych, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 ww. rozporządzenia.**
- 9. Zwolywać Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w miarę potrzeb oraz mając na względzie konieczność modyfikacji planu pomocy dziecku, zgodnie z art. 136 pkt 3 ww. ustawy.**
- 10. Składać w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w Placówce wnioski do właściwego sądu wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej, zgodnie z art. 100 ust. 4a ww. ustawy.**
- 11. Przestrzegać rocznego terminu wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia, zgodnie z art. 145 ust. 2 ww. ustawy.**
- 12. Zaprzestać rozdzielania rodzeństw, mając na względzie podmiotowość dzieci i prawo do ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w ich życie oraz prawo do wyrażania opinii w sprawach, które ich dotyczą, zaspokajając ich potrzeby emocjonalne, rozwojowe i społeczne, zgodnie z art. 4 pkt 7 i 8, art. 4a oraz art. 93 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy.**
- 13. W przypadku zamiaru przyjęcia kolejnego dziecka do Placówki, ponad liczbę miejsc określoną w decyzji w sprawie wydania zezwolenia, każdorazowo występować do Wojewody o zezwolenie na przyjęcie tego dziecka przed umieszczeniem go w Placówce, zgodnie z art. 230 ust. 2 ww. ustawy.**

14. Zaprzestać rozdzielania rodzeństw bez uzasadnionej przyczyny, zgody sądu oraz wysłuchania zdania dziecka, mając na względzie podmiotowość dziecka, konieczność zapewnienia mu stabilnego środowiska wychowawczego oraz obowiązek umożliwiania kontaktów dziecka z osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej, zgodnie z art. 4 pkt 4, 7 i 8, art. 4a oraz art. 93 ust. 4 pkt 1 i 3 ww. ustawy.

Informacje końcowe

Integralną częścią wystąpienia pokontrolnego są wymienione w jego treści załączniki, pozostające w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Niniejszy dokument sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Placówki, jeden pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1429), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kontrolowana Placówka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, kontrolowana Placówka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Placówka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Ponadto, zgodnie z art. 106 ust. 9 - 11 ustawy wskazać należy, że jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej przestał spełniać warunki określone w ustawie, wojewoda wyznacza dodatkowy termin na spełnienie tych warunków. Po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej i wykreśla placówkę z prowadzonego rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 20 stron.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) *Monika Donke-Cieśliewicz*
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Dokument sporządzony został przez:
- Jarosława Szymańskiego – inspektora wojewódzkiego.
7.01.2020 r.